

Type vraag: ***Vraag om uitleg***

Van: Gilles Verstraeten

Datum van indiening: 14/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: PISA-resultaten

De resultaten van het nieuwe PISA-onderzoek (Programme for International Student Assessment) van de OESO bevestigen de al jaren aanhoudende neerwaartse trend in de leerprestaties van Vlaamse vijftienjarigen. Vooral voor wiskunde en leesvaardigheid is de achteruitgang duidelijk. Voor wiskunde daalde de Vlaamse score met 32 punten tegenover 2015 en met 12 punten tegenover 2022. Voor lezen bedraagt de daling respectievelijk 44 en 16 punten.

Ook het aandeel leerlingen dat het basisniveau niet haalt, neemt toe. Bijna drie op de tien Vlaamse leerlingen halen voor lezen het basisniveau niet; voor wiskunde gaat het om meer dan één op de vijf. Tegelijk neemt het aandeel toppresterders af. In vergelijking met het OESO-gemiddelde valt bovendien op dat Vlaamse leerlingen minder nieuwsgierigheid en doorzettingsvermogen tonen. Ook ervaren ze minder ondersteuning van hun familie bij schoolwerk. Het lerarentekort zorgt eveneens voor hinder, al wordt die in andere landen zwaarder ingeschat dan bij ons.

Deze resultaten moeten ons zorgen baren. Talent is de belangrijkste grondstof waarover onze samenleving beschikt. We mogen deze negatieve trend dan ook niet relativiseren, maar moeten alles op alles zetten om de leerprestaties opnieuw te versterken. Daarbij is een sterke beheersing van het Nederlands essentieel. Leerlingen met een migratieachtergrond en/of een andere thuistaal presteren gemiddeld minder goed, al verkleint dat verschil wanneer rekening wordt gehouden met hun sociaaleconomische achtergrond. Dat onderstreept het belang van een sterke taalbasis. Taalvaardigheid is immers niet alleen bepalend voor leesvaardigheid. Ook om wetenschappelijke en wiskundige problemen te begrijpen, te analyseren en op te lossen, is een goede beheersing van het Nederlands noodzakelijk.

Met haar sterke focus op Nederlands, kennis en basisvaardigheden kiest de Vlaamse Regering duidelijk voor de juiste hefboomen. Sinds 2021-2022 krijgen kleuters met een onvoldoende KOALA-resultaat verplicht een intensief taaltraject of taalbad. Zo wordt al op jonge leeftijd ingezet op het versterken van de taalvaardigheid en de leerprestaties.

Daarom had ik u graag volgende vragen gesteld:

- Hebben we zicht op de PISA-resultaten voor de Nederlandstalige scholen in Brussel?
- Deelt de minister de analyse dat de dalende PISA-resultaten aantonen dat het versterken van de basisvaardigheden, met Nederlands als fundament, prioritair moet blijven binnen het Vlaamse onderwijsbeleid, ook in Brussel?
- Zult u de resultaten van het PISA-onderzoek bespreken tijdens uw volgend overleg met Vlaams Onderwijsminister Demir?
- Het aandeel toppresteerders daalt. Welke rol krijgt het OCB in de uitvoering van het Vlaamse beleid om sterke leerprestaties te bevorderen, en hoe wordt het OCB hierin concreet ingezet?

